

ONBİRİNCİ KURULUŞ YILDÖNÖMÜNDE AVİM

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) 2 Ocak 2020 tarihinde, Ankara merkezli, kar amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşu olarak yürüttüğü faaliyetlerinde on bir yıllık bir çalışma dönemini geride bırakmıştır. Kurumsal kimliğinin başlangıç tarihi 2 Ocak 2009 olmakla birlikte AVİM in bir düşünce kuruluşu genel çerçevesi ve anlayışı içinde yaptığı çalışmaların geçmişinin yirmi birinci yüzyılın ilk yıllarına uzandığının belirtilmesi gerekir.

Bilindiği gibi, Türkiyede düşünce kuruluşları genellikle 1970lerde ortaya çıkmış olmakla birlikte gelişmeleri hayli uzun sürmüş ve ancak 2000lerden itibaren sayıları ve etkinlikleri artmaya başlamıştır.[1] Bu bağlamda, 1990ların sonunda Ankarada kurulan, düşünce kuruluşları arasında seçkin bir yere sahip Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezinin (ASAM) bünyesinde 2000 yılının sonunda oluşturulan Ermeni Araştırmaları Enstitüsü (ERAREN), Ermeni Sorunu konusunda nitelikli akademik çalışmalar yürütmüştür. ERAREN2001 yılında, yılda dört kez yayınlanmak üzere Ermeni Araştırmaları dergisi ile yılda iki kez yayınlanmak üzere Review of Armenian Studies dergilerini çıkarmaya başlamıştır. Enstitü ayrıca, 2005 yılında, özellikle 19. yüzyılda Balkanlar ve Kafkasyadan Osmanlı İmparatorluğuna sürülen Türk ve Müslüman halkların durumunu aydınlatmak üzere Uluslararası Suçlar ve Tarih dergisini yayımlamaya başlamıştır.

ASAM on yılı aşan faaliyetten sonra 2008 yılında kapanmış, bunun üzerine ERAREN, Enstitüsünün yerine geçmek üzere, 2 Ocak 2009 tarihinde, merhum E. Büyükelçi Ömer Engin Lütem başkanlığında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) kurulmuştur. AVİM, Ermeni Araştırmaları Enstitüsünün tüm işlevlerini yüklenmesine ek olarak Avrasya Bölgesi ile ilgili incelemeler yapmayı da hedeflemiş, çalışma sahasını genişletmiştir.

AVİMin temel çalışma alanı olan Avrasya, Avrupanın en batısındaki Atlantik Okyanusu ile Asyanın en doğusunda Pasifik Okyanusu arasında yer alan çok geniş bir alan kapsamaktadır. Bu çok geniş alan içinde AVİMin çalışmalarında öncelikle odaklandığı alanlar Balkanlar, Geniş Karadeniz Bölgesi, Kafkaslar ve Orta Asyadır. Değişen küresel jeopolitik bağlamda Türkiyenin içinde yer aldığı, Avrasya güvenliği ve istikrarı açısından kilit öneme sahip coğrafyada Kafkasya ve Balkanlar iki önemli fay hattını oluşturmaktadır. Bu nedenle, AVİM çalışmalarında bu iki bölge üzerinde özellikle yoğunlaşmaktadır.

AVİM Avrasya ile ilgili çalışmaları çerçevesinde, 2013 yılından bu yana, Yapıcı Avrasyacılık (Constructive Eurasianism) kavramını gündeme getirmekte, Avrasyaya yönelik tanımlarda

Batıya alternatif arayışına dayalı anlayışı reddetmekte, yeni rekabetler ve düşmanlıklar yaratmak değil, değişen bir dünyada Türkiyenin kendisini daha iyi konumlandırabilmesini sağlayabilecek iş birliği olanakları yaratılmasına yönelik yeni yollar açılmasını önermektedir.[2] Türkiyenin Batı ile bütünleşmesini savunurken, aynı zamanda Doğu ile yeni bir ilişkiler düzenine geçilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu bağlamda AVİM 2017 Ekim ayından itibaren Avrasya Dünyası/Eurasian World dergisini de yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, yarı akademik nitelikteki dergide, Orta ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Karadeniz Bölgesi, Kafkasya ve Orta Asyada yaşanan ekonomik, toplumsal ve siyasi gelişmelere ışık tutacak Türkçe ve İngilizce analiz ve mülakatlar yer almaktadır. Bunun yanında, Batı ve Güney Avrupa, İran, Afganistan, Hindistan, Pakistan, Çin, Kore, Japonya ve ASEAN ülkeleri gibi Avrasya çevresindeki coğrafyalarda yaşanan süreçler de Avrasyadaki gelişmelerle ilgileri oranında dergide yer alabilmektedir.

Gelinen aşamada AVİM halen, Avrasya Dünyası dergisi ve aşağıdaki hakemli üç akademik dergiyi çıkarmaktadır:

- Ermeni Araştırmaları (Türkçe, 2001den beri)
- Review of Armenian Studies (İngilizce, 2002den beri)
- International Crimes and History / Uluslararası Suçlar ve Tarih (Türkçe ve İngilizce, 2005ten beri)

Bu dergilerin, uluslararası alanda yayın yapmanın giderek zorlaştığı ve tekelleştiği bir ortamda özellikle Türk ve Türk dünyasındaki çeşitli yükseköğrenim kurumlarındaki akademisyenler ve araştırmacılar için çok yararlı bir olanak sunduğunun bu noktada vurgulanmasında yarar görülmektedir. Ayrıca, yukarıda belirtilen dönemsel yayınların yanı sıra,haftada beş gün, iki dilde yayınlanan ve güncel konuları ele alanGünlük Bülten in, akademik çalışmalara ve araştırmalara da katkı sağlayabilecek önem taşıyan bir AVİM yayını olduğunun belirtilmesi gerekir.

Kâr amacı gütmeyen, tarafsız ve bağımsız bir düşünce kuruluşu olan, kısıtlı yerel ve mütevazı mali katkılarla varlığını sürdüren ve uluslararası özel fonlardan, yabancı kaynaklı vakıflardan proje bazında veya mali yardım çerçevesinde hiçbir katkı almayan AVİM, bu yoğun ve zamanlı iş yükünü sınırlı sayıdaki insan kaynağının özverili çalışmalarıyla yerine getirmektedir. Kuruluşunun on birinci yılını idrak eden AVİM bu çalışmalarını aynı özenle sürdürmeye devam edecektir.

**Bu yorum yazısının [aslı İngilizce olarak kaleme alınmıştır.](#)*

[1] AVİM Onursal Başkanı Lütem E. Büyükelçi Ömer Engin, AVİMin Geçmişi ve Geleceği Üzerine, 2015 Yıllık Rapor içinde (Ankara: Avrasya İncelemeleri Merkezi, 2015), 8-10.

[2] Mehmet Oğuzhan Tulun ve Teoman Ertuğrul Tulun, Yapıcı Avrasyacılık Arayışı, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2017/52, 16 Haziran 2017, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/YAPICI-AVRASYACILIK-ARAYISI>

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "ONBİRİNCİ KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE AVİM." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 5. Ocak 27. Erişim Nisan 30, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ONBIRINCI-KURULUS-YILDONUMUNDE-AVIM>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır